

Afslutningsrapport

Røgfri på Tværs

1. januar 2015-
31. december 2017

VIL DU HOLDE OP
MED AT RYGE?
VI HJÆLPER DIG

- GLOSTRUP
- ALBERTSLUND
- HØJE-TAASTRUP
- BRØNDBY
- VALLENSBÆK
- ISHØJ
- HVIDOVRE
- TÅRNBY
- DRAGØR

Indhold

- Præsentation af Røgfri på Tværs
- Resultater kort fortalt
- Bilag:
 - Stoprater 2015-2017
 - Antal tilmeldte i kommunale og nationale rygestoptilbud
 - Antal tilmeldte i kommunernes rygestoptilbud 2015 – 2017
 - Alder på gennemførte og ikke-gennemførte deltagere procentvis fordeling 2015-2017
 - Uddannelse på gennemførte og ikke-gennemførte deltagere procentvis fordeling 2015-2017
 - Erhvervsmæssig stilling på gennemførte og ikke-gennemførte deltagere procentvis fordeling 2015-2017
 - År som ryger på gennemførte og ikke-gennemførte deltagere procentvis fordeling 2015-2017
 - Resultater for de ni kommuner 2015-2017
 - Antal tilmeldte i forhold til antal daglig rygere i de enkelte kommuner 2015-2017
- Yderligere evalueringmateriale

Røgfri på Tværs

”Røgfri på Tværs”, er et samarbejde mellem Albertslund, Brøndby, Dragør, Glostrup, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj og Vallensbæk kommuner om hjælp til rygestop, inklusiv rekruttering og fastholdelse.

I 2014 bevilgede Sundhedsstyrelsen 8.250.000 kr. til et 3-årigt projekt ”Stærkt koordineret storrygerindsats - mellem kommunerne, almen praksis og hospitaler på Vestegnen og Sydamerger”. Indsatsen startede den 1. januar 2015, og afsluttedes med udgangen af 2017.

Projektets hovedmål:

- At personale i almen praksis, på hospitaler og kommunalt frontpersonale opkvalificeres i opsporing, kort samtale og elektronisk henvisning til rygestoptilbud
- At kommunerne tilsammen udbyder en bred vifte af målgruppespecifikke rygestoptilbud, således at forskellige grupper af storrygere imødekommes
- At de kommunale projektmedarbejdere har en udgående funktion, så de kan møde storrygerne, hvor de færdes, fx lokalt i bydelene
At gravide rygere opspores og tilbydes attraktivt rygestoptilbud
- At tilbud om gratis rygestopmedicin integreres som et supplement til rygestoprådgivning.

Projektets overordnede succeskriterier:

- At borgerne oplever: at de har fået et sammenhængende forløb fra henvisning til afslutning af kursus, at de har opnået redskaber til bedre at håndtere deres rygevaner, har fået en større forståelse af, hvorfor rygning er skadeligt og afhængighedsskabende, har opnået bedre selvoplevet helbredstilstand, oplever at de har fået støtte og vejledning fra medkursister og rådgiver, at rygestopmedicin har været supplerende støtte samt kan bruge deres netværk i arbejdet med et rygestop
- Rygestophenvisningerne skal stige i hver kommune og i gennemsnit med min. 25 %, og der henvises flere gravide/barslende, end tidligere praksis
- At min. 60 % af deltagerne gennemfører rygestopforløb
- At min. 50 % af deltagerne stopper med at ryge under et rygestopforløb
- At min. 30 % af eksrygerne vedligeholder rygestoppet 6 måneder efter rygestop

Resultater kort fortalt

1. Udvikling af bæredygtig model

I projektperioden er der udviklet en bæredygtig samarbejdsform mellem kommunerne med hensyn til effektiv drift og rekruttering til rygestop. Modellen er beskrevet i dokumentet Røgfri på Tværs – en beskrivelse af det tværkommunale samarbejde om hjælp til rygestop, herunder rekruttering og fastholdelse. Dokumentet kan downloades fra hjemmesiden www.udentobak.dk.

2. Etablering af partnerskab

Kommunerne er enige om at fortsætte samarbejdet, og har etableret partnerskabet Bliv en vinder uden tobak, som udover at fortsætte samarbejde om rygestop på tværs af kommunerne også vil arbejde for en røgfri generation i 2030, hvor ingen børn og unge ryger.

3. Implementering af systematisk henvisningsstruktur på Amager- og Hvidovre Hospital

Kvalitetsrådet på Amager og Hvidovre Hospital besluttede i august at udbrede systematisk opsporing af rygere og elektronisk henvisning til kommunernes rygestoptilbud til hele hospitalet på baggrund af de gode resultater fra pilotafprøvningen i Medicinsk Enhed på Hvidovre Hospital. Afdelingsledelserne er sammen med kvalitetsorganisationen ansvarlig for implementeringen, og der er afsat interne ressourcer fra hospitalet til implementeringen.

4. Mange rygestoppere med stort personligt udbytte

Projektet har rekrutteret 2195 borgere, heraf 2199 storrygere til rygestop. Muligheden for tilskud til rygestopmedicin, dygtige rådgivere og samvær med andre kursister har overordentlig stor betydning for at rigtig mange er blevet røgfri (74,9 % efter kurset og 46,9 % er stadig røgfri efter 6 mdr.). Mange har haft en stor personlig succes med rygestoptilbuddet. Der er lavet en række filmklip med deltagere fra rygestopholdene, som illustrerer deltagernes oplevelser og udbytte af rygestoptilbuddet. Disse kan ses på www.udentobak.dk.

5. Samarbejde med apoteker

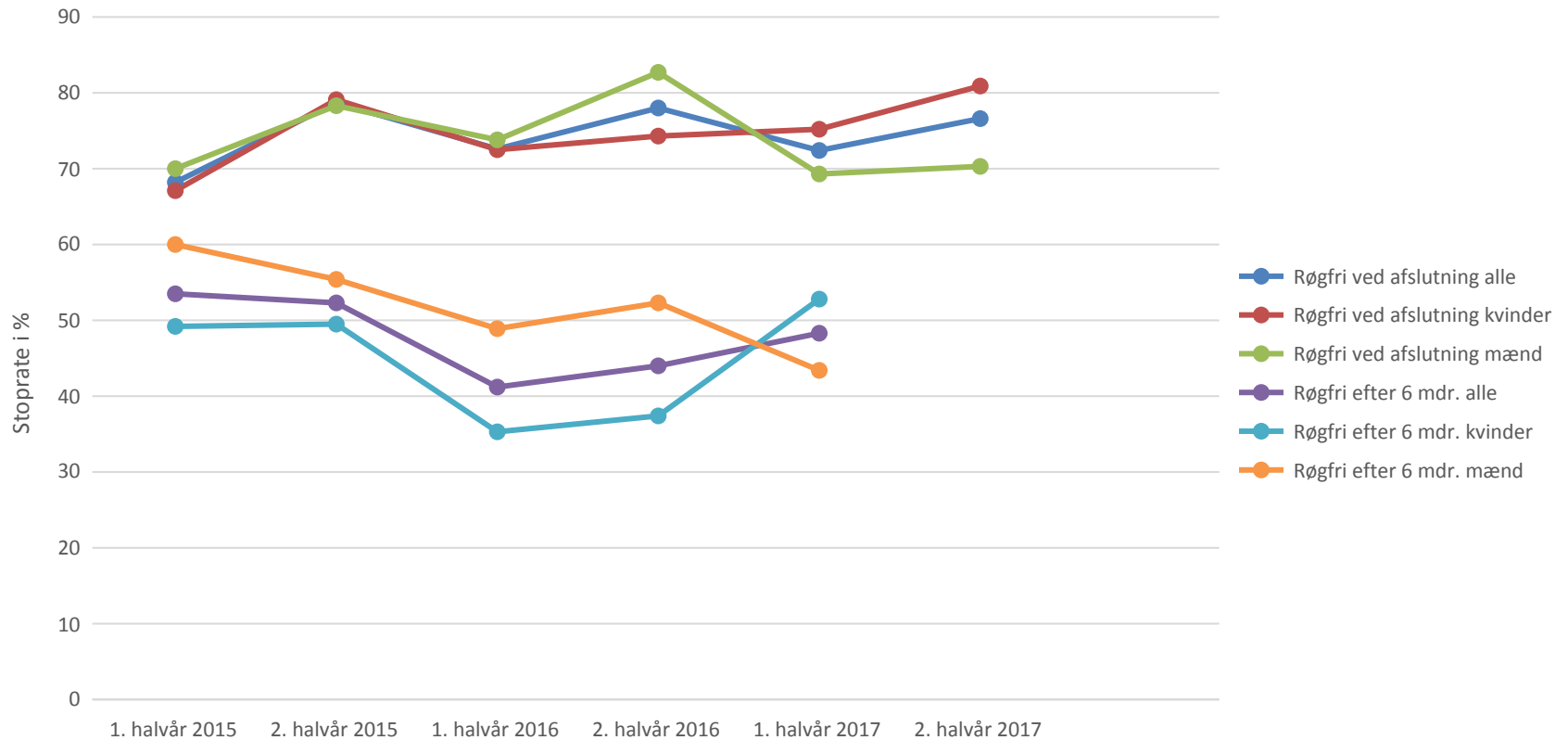
Der er etableret et stærkt samarbejde med apotekerne i kommunerne særlig i forhold til køb af rygestopmedicin ved hjælp af værdikuponer, men også i forhold til markedsføring af kommunernes rygestoptilbud og rekruttering. 95 % af alle deltagere, der ryger mere 15 cigaretter om dagen siger ja tak til at få tilskud til rygestopmedicin. Den enkelte rygestopper har haft mulighed for at få op til 4 værdikuponer a 425 kr.

6. Stor presseomtale

Projektet har fået virkelig meget presseomtale både i lokale men også landsdækkende medier, både aviser, tv og radio. Dette bidrager til bedre branding af Vestegnen og Sydamerager generelt.

Stoprater 2015-2017 Røgfri på Tværs

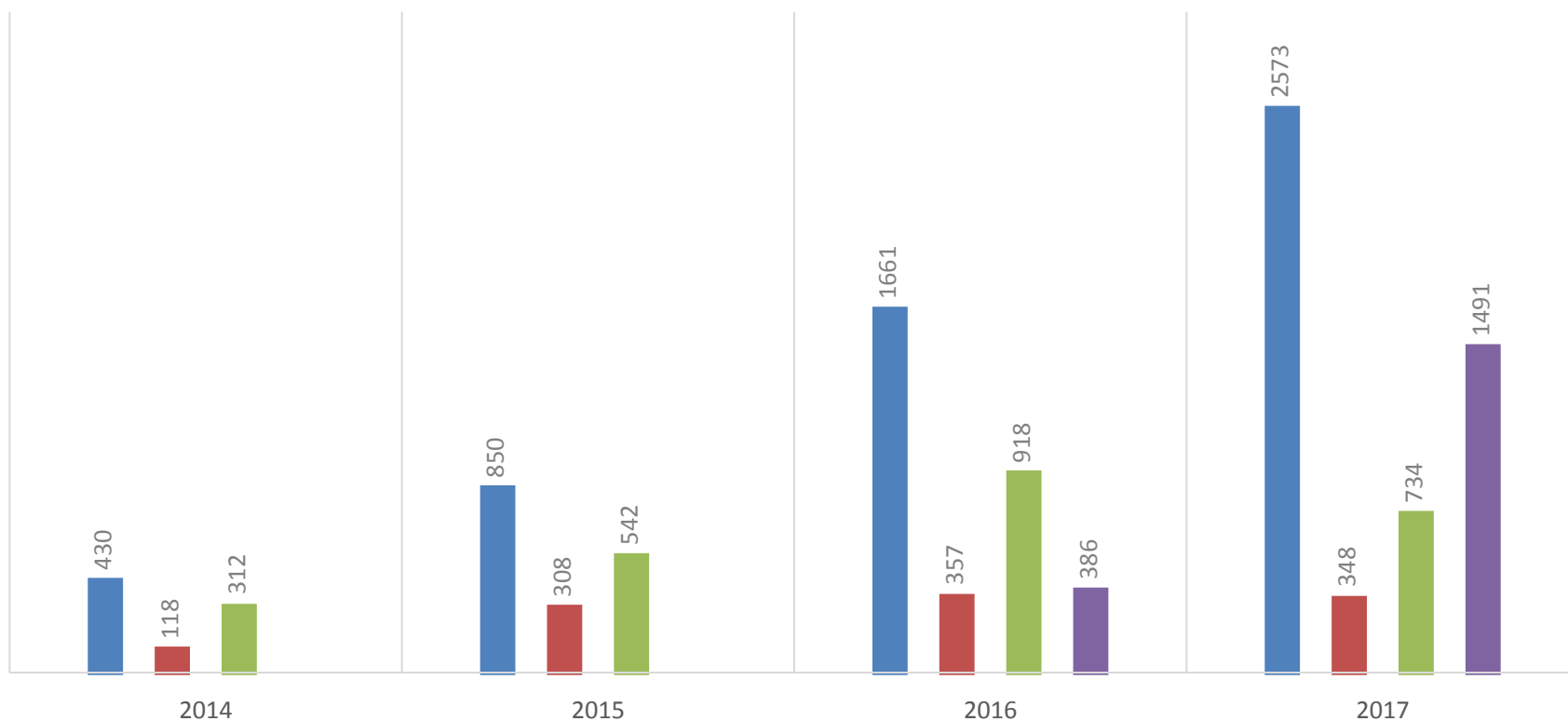
Tallene er trukket fra Rygestopbasen (primo januar 2018). Det ses, at succeskriteriet med 50 % røgfri efter kursus, og minimum 30 % stadig røgfri efter 6 mdr. til fulde er opfyldt.

Det ses, at rygestoprater efter 6 mdr. for mænd indtil 2017 har ligget højere end kvindernes rygestoprater efter 6 mdr., og at rygestopraterne efter 6 mdr. for alle dalede i 2016. Dette førte til, at der blev aftalt en tilbagefaldsstrategi med indførelse af flere mødegange, tilmelding til E-kvit og opringning mellem mødegangene. Det tyder på, at strategien har en positiv virkning især i forhold til kvinder.

Antal tilmeldte i kommunale og nationale rygestoptilbud

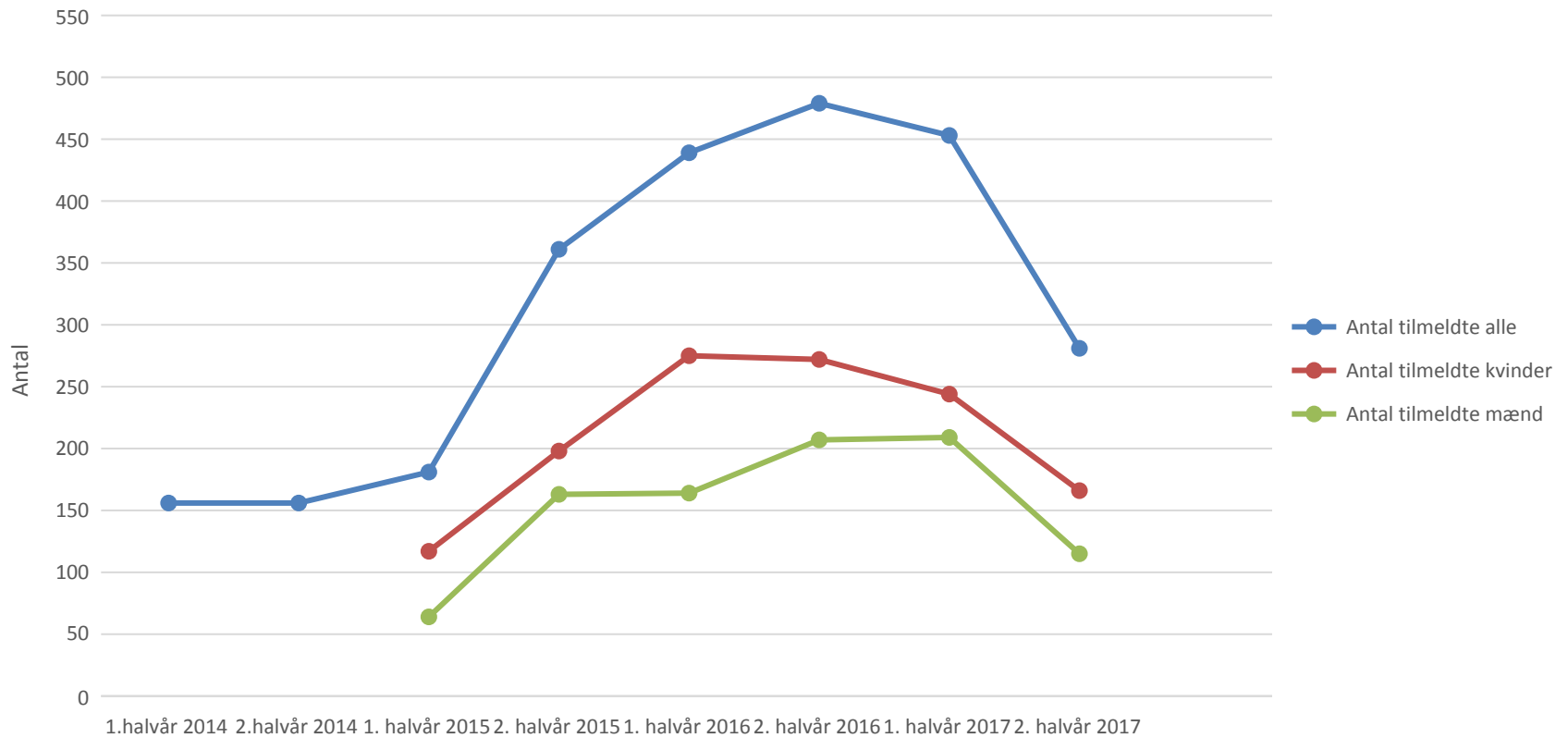
■ Deltagere i alt ■ Antal indringninger Stoplinien ■ Kommunale tilbud ■ Antal tilmeldte E-Kvit alle

Tallene er taget fra henholdsvis Rygestopbasen, E-kvit/statistik og Stoplinien (primo januar 2018) og inkluderer alle tilmeldte til de tre forskellige tilbud. Der er ikke tale om unikke personer, idet samme bruger kan være tilmeldt alle tre tilbud. Sundhedsstyrelsen anbefaler, at kommunerne får fat i minimum 5 % af rygerne, beregnet ved sammenlægning af tilmeldte til disse tre tilbud inklusiv det mulige personsammenfald. I 2017 blev 2573 rekrutteret til en eller flere rygestoptilbud svarende til 7 % af de 37000 daglig rygere over 16 år, der er i de ni kommuner tilsammen ifølge Sundhedsprofilen 2013

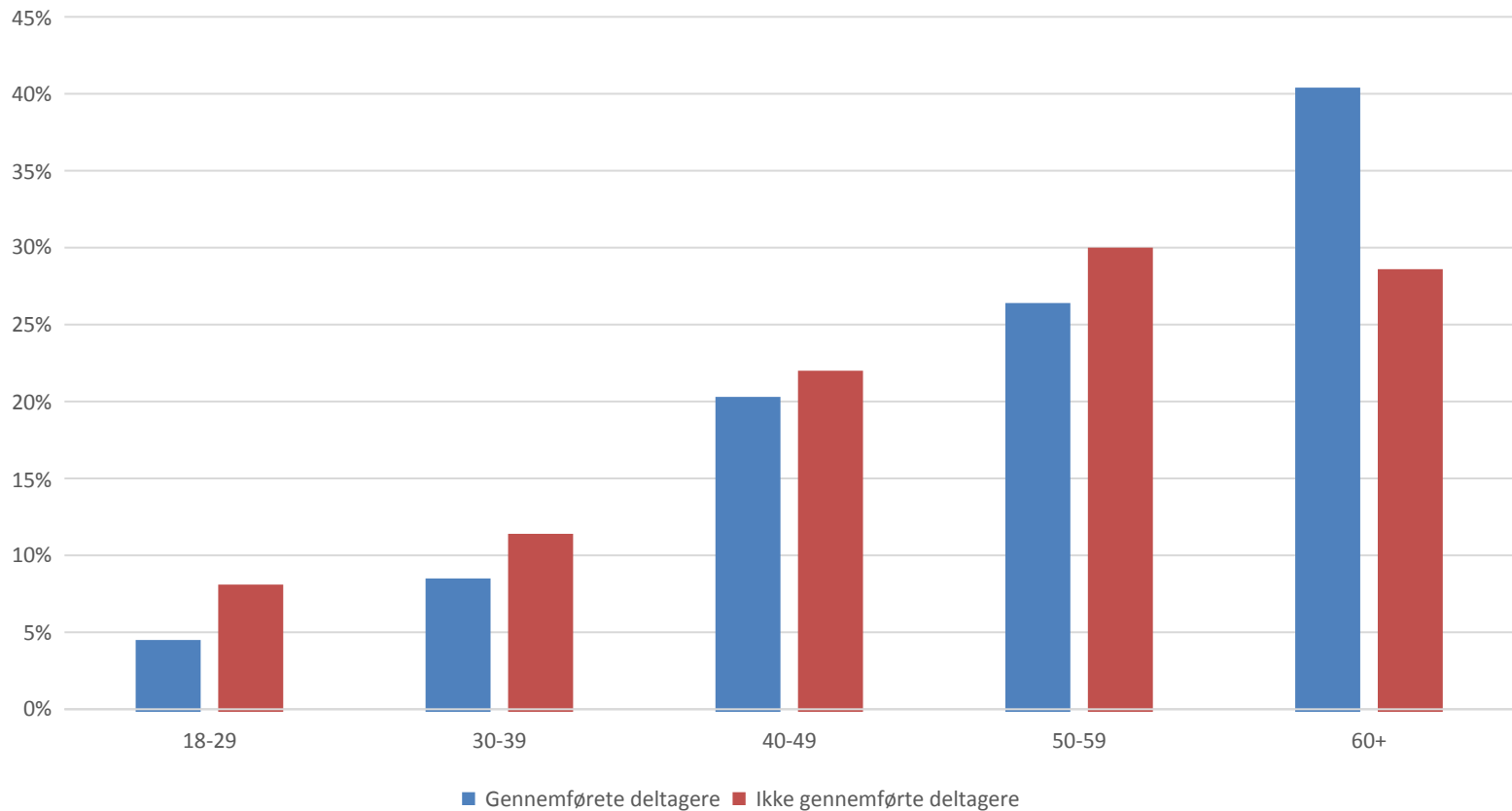
Antal deltagere i kommunale rygestoptilbud Røgfri på Tværs

Tallene er taget fra Rygestopbasen primo januar 2018. Det ses, at der i 2016 var stor tilmelding til de kommunale rygestoptilbud, og at tilmeldingerne er dalet i 2017 til et niveau, der stadig er næsten dobbelt så stort som i 2014 (før den fælles indsats). Sundhedsstyrelsen har kørt en national rygestopkampagne i perioden ultimo 2015 til ultimo 2016.

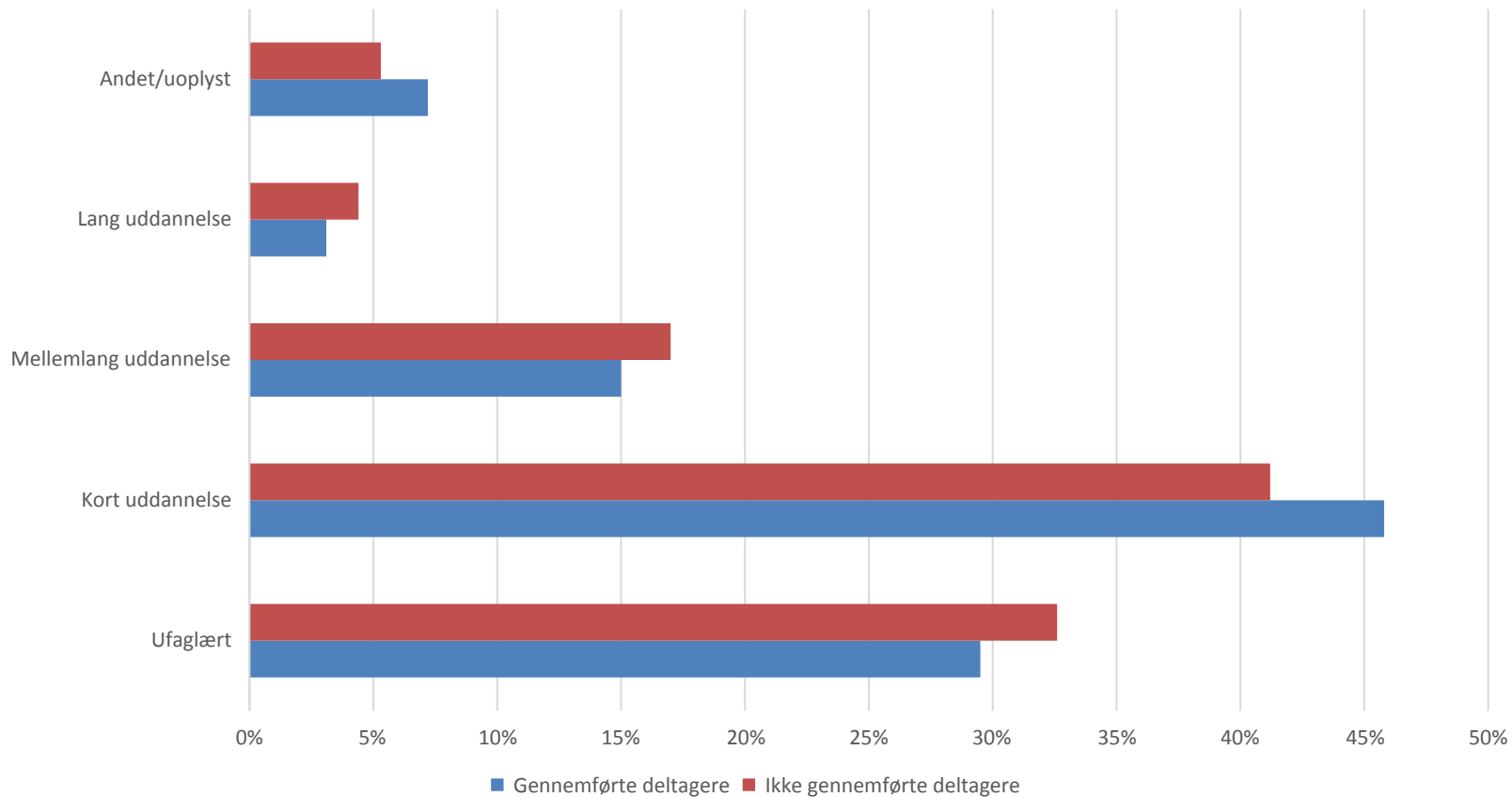
Alder på deltagere procentvis fordeling 1. januar 2015 - 31. december 2017

Tallene er taget Rygestopbasen primo januar 2018. Oversigten viser, at det først og fremmest er lykket at rekruttere deltagere ældre end 40 år, således er flere end 40 % af deltagere ældre end 60 år. Det ses også, at den procentvise fordeling for ikke-gennemførte deltagere er lidt fladere end for de gennemførte. Relativt flere unge under 40 år gennemfører ikke, og relativt færre over 60 år gennemfører ikke. Overordnet set er fordelingerne meget ens, og det tyder på, at der kan benyttes samme strategi for fastholdelse på kurserne for alle deltagere. Det er vigtigt at have i mente, at 69,9 % gennemfører rygestopkurserne.

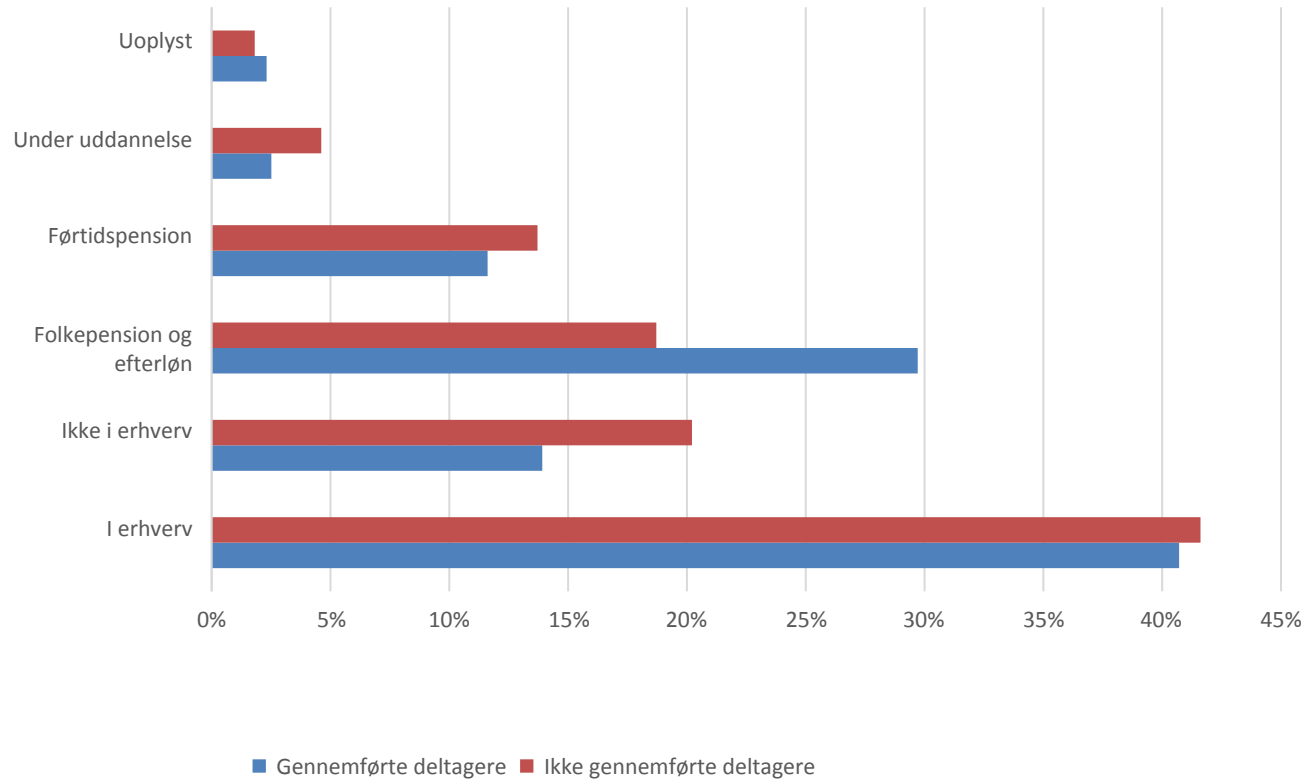
Uddannelse procentvis fordeling

Tallene er taget fra Rygestopbasen primo januar 2018. Oversigten viser, at en overvejende del af deltagerne har enten en kort eller ufaglært uddannelse. Kun 3 % af de gennemførte deltagere havde en lang uddannelse. De ufaglærte deltagere er dem, der procentvis havde flest ikke-gennemførte.

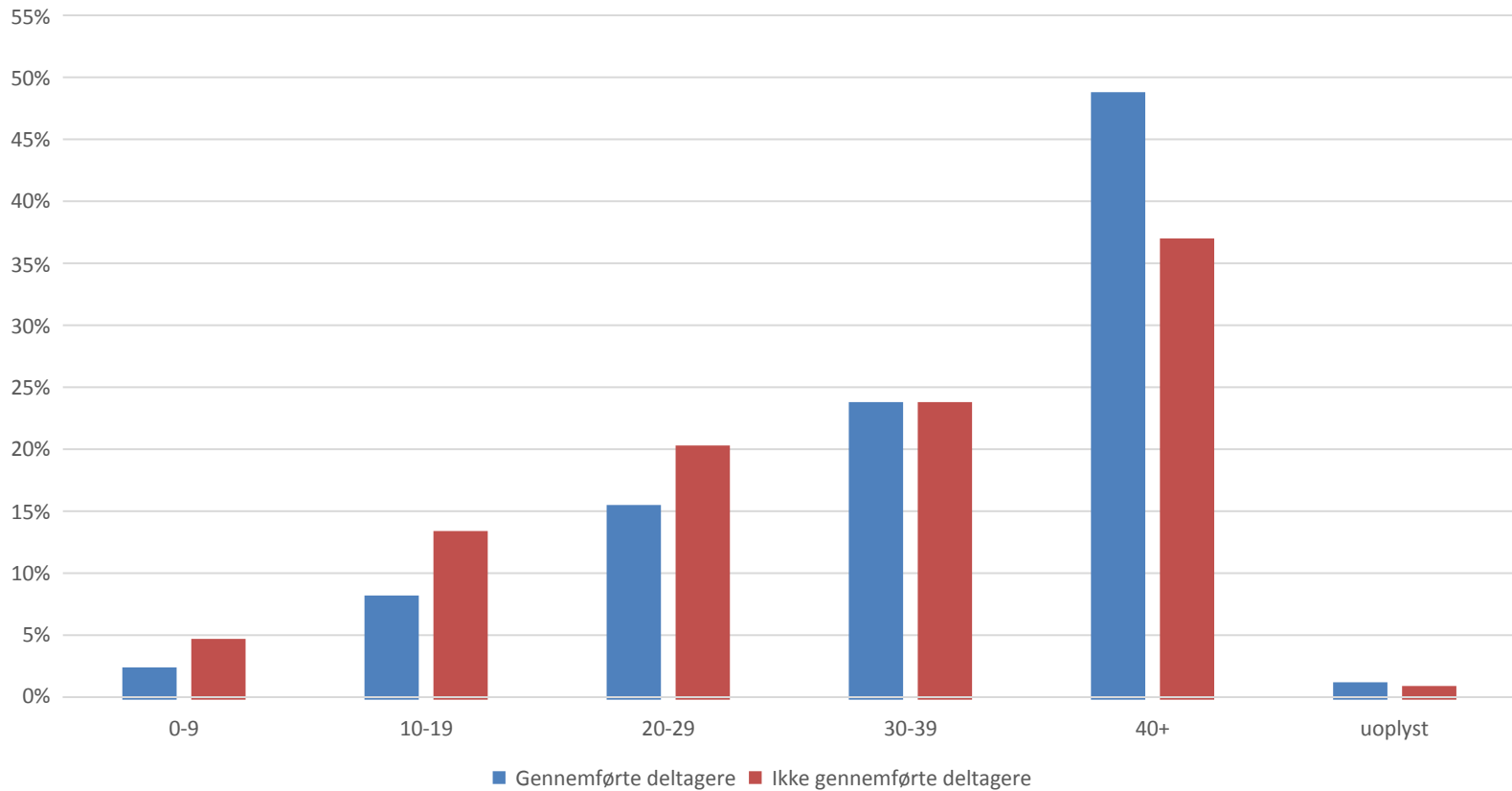
Erhvervmæssig stilling procentvis fordeling

Tallene er taget fra Rygestopbasen primo januar 2018. Oversigten viser, at 41,3 % af de gennemførte deltagere er i erhverv, og 29,6 % er pensionister, 11,5 % er på førtidspension. Der er relativt flere pensionister og efterlønnere blandt de gennemførende deltagere end de ikke-gennemførende. Blandt de ikke-gennemførende deltagere er der relativt flere på førtidspension og ikke i erhverv end blandt de gennemførende deltagere.

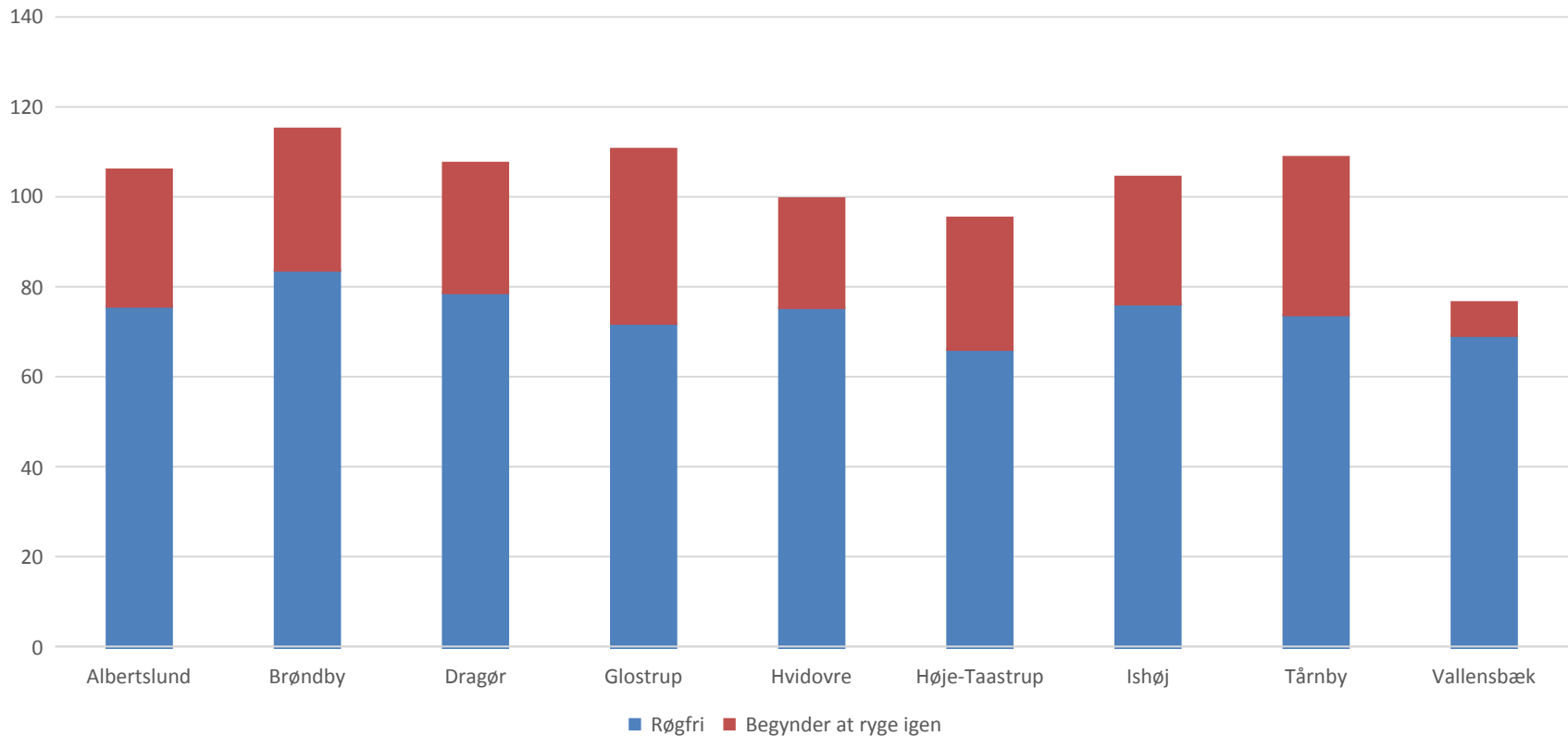
År som ryger procentvis fordeling

Tallene er taget fra Rygestopbasen primo januar 2018. Oversigten viser, at hele 48,8 % af de gennemførte deltagere har røget i mere end 40 år.

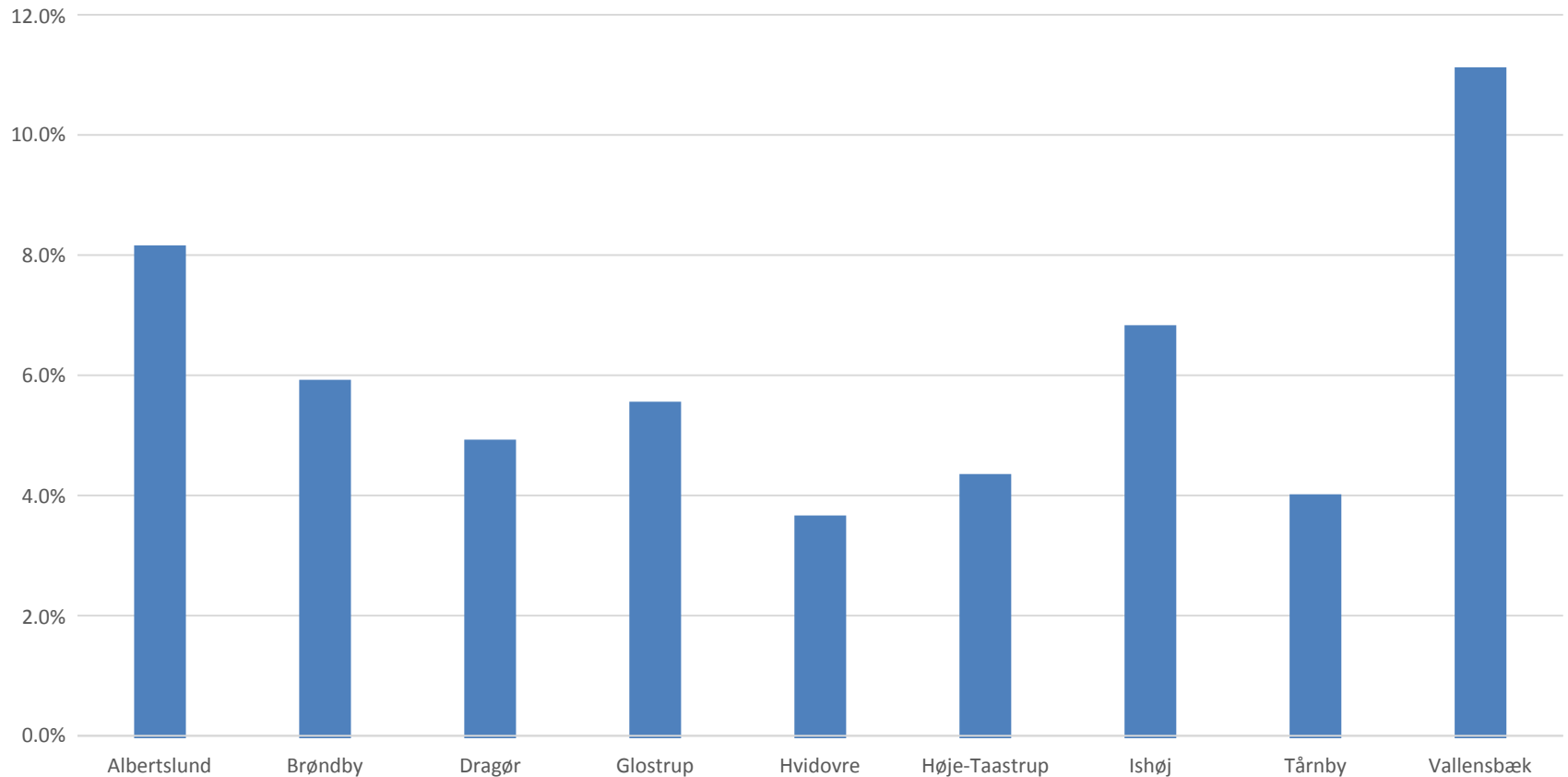
Stoprater efter kursus og ved opfølgning efter 6 mdr. for de ni kommuner i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2017

Tallene er taget fra Rygestopbasen primo januar 2018. Den røde søjle er særlig interessant, i det den viser andelen af rygestoppere, der begynder at ryge igen inden 6 mdr.'s opfølgningen. Vallensbæk skiller sig mest ud, i det de har den laveste stoprate (69,4 %) ved kursusafslutning, men til gengæld også det mindste tilbagefald (7,4 %). Brøndby har højeste stoprate ved kursusafslutning (83,9 %) og Glostrup det største frafald (38,8 %). Alle kommuner lever op til projektets succeskriterier, hvor målet var, at 50 % er røgfri efter kursusafslutning, og 30 % stadig er røgfri efter 6 mdr. Kun Vallensbæk lever op til succeskriteriet om et tilbagefald på max 20 %.

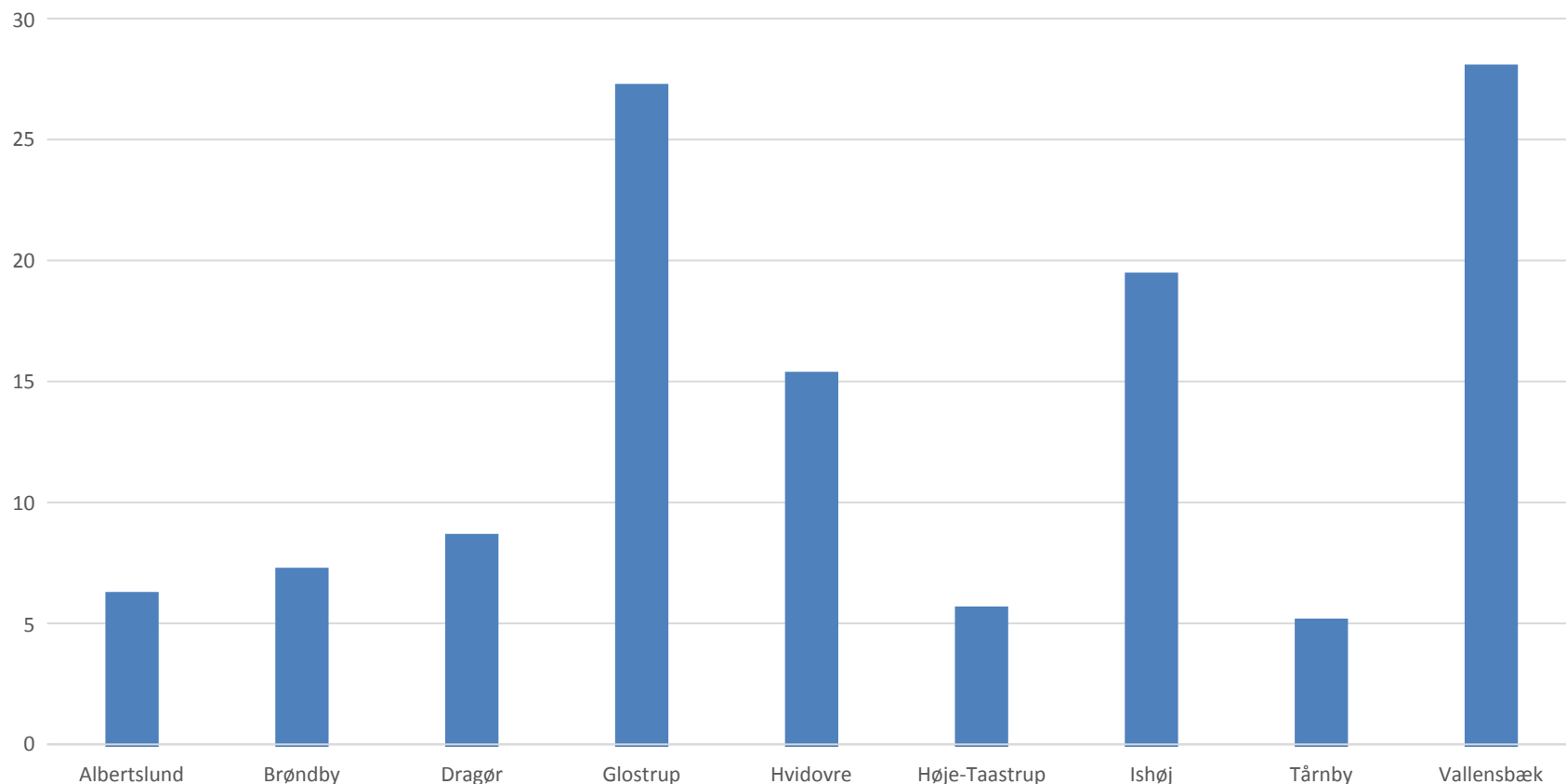
Andel rygere på rygestop i forhold til det samlede antal rygere i kommunen 2015-2017

Tallene er taget fra Rygestopbasen primo januar 2018, og viser på baggrund af postnumre hvor mange borgere fra kommunerne, der har været til rygestop i perioden sat i relation til det samlede antal af daglige rygere over 16 år, Sundhedsprofilen 2013. Vallensbæk skiller sig ud ved at have rekrutteret 11,1 % af kommunens rygere over en periode på 3 år. Derefter kommer Albertslund med 8 % og Ishøj med 6,8 %.

Andel af rygestoppere, der har gået til rygestop uden for egen kommune

Borgerne kan gå til rygestop på tværs af kommunegrænser. Det har 243 svarende til 11,4 % af deltagerne benyttet sig af. Særlig borgere i Glostrup, Vallensbæk, Ishøj og Hvidovre har benyttet sig af muligheden. Opgørelsen er lavet på baggrund af træk fra Rygestopbasen ultimo december 2017. Inddelingen er sket efter postnumre.

Få mere viden

- ”Forstærket indsats over for storrygere” EVALUERING UDARBEJDET AF OXFORD RESEARCH FOR SUNDHEDSSTYRELSEN (udkommer den 22. marts 2018)
- Faglig afslutningsrapport, udarbejdet af projektleder til Sundhedsstyrelsen (kan rekvireres ved henvendelse til Helle Stuart)
- Intern evaluering, i form af en række læringsfilm produceret af Socialmindfilm.dk (færdiggøres i februar 2018, og lægges på hjemmesiden www.udentobak.dk)

